

PREZES
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
W POZNANIU

61-851 Poznań, ul. Zielona 8
Tel. (0-61) 852-15-17, 852-77-50, Fax. (0-61) 851-86-44
E-mail: poznan@uokik.gov.pl

Poznań, dn. 24.05.2002 r.

RPZ – 565/6/01/...../02/D.O.

Decyzja nr RPZ - 9/2002

I. Na podstawie art. 104 k.p.a. i art. 9 w zw. z art. 8 ust.1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz.U. Nr 122 poz. 1319), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego na wniosek Wiesława Raulinajtysa, właściciela firmy „Raves. Eksport-Import” z siedzibą w Poznaniu, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **uznaje się za praktykę ograniczającą konkurencję** nadużywanie przez Tarnowską Gospodarkę Komunalną „TP-KOM” Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie Podgórnym pozycji dominującej na lokalnym rynku świadczenia usług dostawy wody i odbioru ścieków, w ramach którego wykonywane są usługi administracyjne związane z budową przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych, poprzez narzucanie i pobieranie nadmiernie wygórowanych cen za uzgadnianie dokumentacji technicznej projektów przyłączy oraz wydawanie warunków technicznych na budowę przyłączy wodno-kanalizacyjnych, przyłączanych do eksploatowanej przez tę Spółkę sieci

i jednocześnie nakazuje się zaniechanie jej dalszego stosowania.

II. Na podstawie art. 104 k.p.a. i art. 11 ust. 1 *ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie stwierdza się stosowania przez Tarnowską Gospodarkę Komunalną „TP-KOM” Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie Podgórnym praktyki ograniczającej konkurencję polegającej na nadużywaniu pozycji dominującej na lokalnym rynku świadczenia usług administracyjnych związanych z budową przyłączy wodno-kanalizacyjnych poprzez narzucanie i pobieranie nadmiernie wygórowanych cen za wykonywanie usługi odbioru technicznego wybudowanych przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych.

III. Na podstawie art. 104 k.p.a. i art. 85 ust. 1 *ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* odmawia się panu Wiesławowi Raulinajtysowi wszczęcia postępowania antymonopolowego w sprawie różnicowania przez Tarnowską Gospodarkę Komunalną „TP-KOM” Sp. z o.o. wysokości cen pobieranych za wykonanie usług uzgadniania projektów przyłączy, wydania warunków technicznych na budowę przyłączy oraz wykonywania odbioru

technicznego wybudowanych przyłączy, w wyniku czego pobierane są wyższe ceny od inwestorów budownictwa niemieszkalnego.

IV. Na podstawie art. 101 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **nakłada się** na Tarnowską Gospodarkę Komunalną „TP-KOM” Sp. z o.o. karę pieniężną w wysokości 3.522 zł (słownie złotych: trzy tysiące pięćset dwadzieścia dwa).

V. Na podstawie art. 69 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów obciąża Tarnowską Gospodarkę Komunalną „TP-KOM” Sp. z o.o. kosztami poniesionej przez pana Wiesława Raulinajtysa opłaty od wniosku o wszczęcie postępowania antymonopolowego i nakazuje zwrócić na jego rzecz kwotę 150 zł.

Uzasadnienie

Do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Delegatura w Poznaniu wpłynął wniosek Wiesława Raulinajtysa – właściciela firmy „Raves. Eksport-Import” z siedzibą w Tarnowie Podgórnym (zwanego dalej Wnioskodawcą) o wszczęcie postępowania antymonopolowego przeciwko Tarnowskiej Gospodarce Komunalnej „TP-KOM” Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie Podgórnym (zwaną dalej Spółką „TP-KOM”). Wnioskodawca zarzucił tej Spółce pobieranie nadmiernie wygórowanych opłat z tytułu uzgadniania dokumentacji technicznej, wydawania warunków technicznych oraz przeprowadzania odbioru technicznego przyłączy wodno-kanalizacyjnych, przyłączanych po wybudowaniu do eksploatowanej przez tą Spółkę sieci. Załączając stosowany przez „TP-KOM” cennik, Wnioskodawca zakwestionował także nieuzasadnione różnicowanie wysokości opłat, w wyniku którego od inwestorów budownictwa niemieszkalnego pobierane są trzykrotnie wyższe ceny, aniżeli od inwestorów budownictwa mieszkalnego. Uzasadniając swoje stanowisko Wnioskodawca wskazał na wysokość opłat pobieranych przez Starostwo Poznańskie, które za zatwierdzenie projektów przyłączy, niezależnie od rodzaju budowli, pobiera 38 zł.

Uwzględniając treść wniosku Urząd wszczął przeciwko Spółce „TP-KOM” postępowanie antymonopolowe, zarzucając jej naruszenie przepisu art. 8 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122 poz. 1319), zakazującego nadużywania pozycji dominującej na rynku poprzez narzucanie nieuczciwych cen, w tym cen nadmiernie wygórowanych.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania oraz treść zarzutów Spółka „TP-KOM” nie zgodziła się z twierdzeniem, iż stosowane przez nią ceny usług są zbyt wygórowane, a cena usług za wykonanie czynności związanych z budową i włączeniem przyłącza do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej są nienależne. Wyjaśniła, iż wymóg wykonywania czynności, których zasadność Wnioskodawca kwestionuje, wynika z obowiązujących przepisów prawa (karta 65-66 akt), a wysokość stosowanych cen oparta została na kalkulacji kosztów, ponoszonych przez nią w związku z tymi usługami. Koszty te są znacznie wyższe od pobieranych cen, tak w odniesieniu do budownictwa mieszkalnego, jak i niemieszkalnego. Spółka „TP-KOM” wyjaśniła także, iż uzasadnieniem wprowadzenia niższych cen dla inwestorów budownictwa mieszkalnego było realizowanie polityki społecznej i ekologicznej Gminy Tarnowo Podgórne (karta 13-14 akt). Podniosła ponadto, że

stosowane przez nią ceny nie odbiegają od cen pobieranych w innych gminach, co potwierdzają przeprowadzone na tą okoliczność badania rynkowe.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego ustalono, co następuje:

Z wnioskiem o wszczęcie postępowania antymonopolowego w sprawie wysokości cen pobieranych przez Spółkę „TP-KOM” wystąpił pan Wiesław Raulinajtys, właściciel firmy „RAVES. Eksport – Import” z siedzibą w Poznaniu, który na terenie gminy Tarnowo Podgórne rozpoczął budowę hurtowni artykułów przemysłowych. W związku z koniecznością zapewnienia temu obiektowi dostępu do sieci wodno-kanalizacyjnej, wystąpił do Spółki „TP-KOM”, która jest operatorem sieci wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Tarnowo Podgórne, o uzgodnienie projektu przyłącza wodociągowego. Za wykonanie tej usługi Spółka „TP-KOM” zażądała od niego kwoty 158,60 zł (cena brutto), zgodnie z ceną przyjętą w stosunku do budownictwa niemieszkalnego. Wnioskodawca odmówił zapłaty, kwestionując wysokość ceny pobieranej za wykonanie tej usługi, jak również wysokość wszystkich opłat, które zmuszony będzie ponieść w związku z budową oraz włączeniem przyłącza do sieci. W jego ocenie łączna kwota 570 zł za uzgodnienie projektu przyłącza, wydanie warunków technicznych na jego budowę oraz odbiór techniczny zakończonej inwestycji, jest stanowczo za wysoka, stąd zasadny jest jego wniosek o uznanie tych cen za nadmiernie wygórowane w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Wnioskodawca zakwestionował także stosowane przez Spółkę „TP-KOM” różnicowanie cen w zależności od rodzaju inwestycji, przez co pobiera trzykrotnie wyższe ceny od inwestorów budownictwa niemieszkalnego.

Spółka „TP-KOM” jest spółką prawa handlowego, której jedynym udziałowcem jest Gmina Tarnowo Podgórne. Przedmiotem jej działalności jest świadczenie usług komunalnych w zakresie zaopatrzenia w wodę mieszkańców tej gminy oraz odbioru ścieków. Rok finansowy 2001 roku Spółka zamknęła stratą w wysokości [usunięto] PLN (karta 67 akt).

Cennik świadczonych przez nią usług, za wyjątkiem opłaty za dostawę wody i odbiór ścieków, ustala Zarząd Spółki. W okresie objętym postępowaniem obowiązywał cennik wprowadzony zarządzeniem Prezesa Spółki nr 1/2001 z dnia 01.04.2001 r., ustalający takie same stawki cen za wykonanie usług: wydawania warunków technicznych na budowę przyłącza, uzgodnienia projektu przyłącza, odbioru technicznego przyłącza, w odniesieniu do przyłącza wodociągowego oraz kanalizacyjnego:

- dla budownictwa mieszkalnego – 45,00 zł
- dla budownictwa niemieszkalnego – 130,00 zł.

Za odbiór sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej, za każde rozpoczęte 1000mb, pobierana jest opłata 100,00 zł, za włączenie przyłącza do sieci – 180,00 zł.

Do cen tych naliczany jest VAT w wysokości 22% (karta 6 akt).

Wysokość cen za wykonanie tych usług nie uległa zmianie od 01.07.1998 r. (karta 30 akt).

Koszt wykonania usługi uzgodnienia projektu przyłącza Spółka „TP-KOM” ustaliła na kwotę [usunięto] zł (cena brutto - karta 26 akt).

W okresie od 04.04.2001 r. do 26.11.2001 r. Spółka „TP-KOM” dokonała 5 uzgodnień inwestycji budownictwa mieszkalnego, a 6 niemieszkalnego, wydała 52 warunki techniczne na budowę przyłączy dla budownictwa mieszkalnego, a 18 dla budownictwa niemieszkalnego, dokonała 7 odbiorów technicznych przyłączy dla budownictwa mieszkalnego, a 12 dla budownictwa niemieszkalnego (karta 29 akt).

Urząd zważył, co następuje:

Art. 8 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów za praktykę ograniczającą konkurencję uznaje nadużywanie przez przedsiębiorcę pozycji dominującej na rynku. Możliwość postawienia danemu podmiotowi zarzutu naruszenia art. 8 w/w ustawy zachodzi w sytuacji, gdy podmiot ten zajmuje na wyodrębnionym rynku pozycję dominującą. Zgodnie z art. 4 pkt 9 ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym poprzez stworzenie mu możliwości działania w znacznym stopniu niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Przepis art. 8 ust. 2 ww. ustawy przykładowo wymienia zachowania uznawane za nadużywanie pozycji dominującej na rynku. Urząd wszczął i prowadził niniejsze postępowanie pod zarzutem nadużywania przez Spółkę „TP-KOM” pozycji dominującej na lokalnym rynku świadczenia usług dostawy wody i odbioru ścieków, w ramach którego wykonywane są czynności administracyjne związane z budową przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych. Czynności te obejmują uzgodnienia projektów przyłączy, wydawanie warunków technicznych na ich budowę, odbiór techniczny wybudowanych przyłączy, ich włączenie do sieci, aktualizację uzgodnień oraz warunków technicznych. Granice tego rynku określa obszar działania Spółki TP-KOM w zakresie świadczenia usług dostawy wody i odbioru ścieków, obejmujący teren gminy Tarnowo Podgórne. W granicach tej gminy Spółka TP-KOM jest jedynym operatorem sieci wodno-kanalizacyjnej, za pośrednictwem której usługi te są świadczone. Warunkiem uzyskania dostępu do sieci wodno-kanalizacyjnej jest wybudowanie przyłącza wodociągowego lub kanalizacyjnego. Rozpoczęcie budowy takich przyłączy wymaga od inwestora uzgodnienia projektu przyłącza z operatorem sieci, do której przyłączy to zostanie włączone, a następnie uzyskania warunków technicznych. Procedura taka jest wymagana przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (t.j. Dz.U.2000 Nr 106 poz. 1126). Prawo do wykonywania tych czynności ma wyłącznie operator sieci. Wykonując usługę uzgodnienia projektu przyłączy, wydania warunków technicznych oraz odbioru technicznego przyłączy, operator sieci wykonuje czynności o charakterze administracyjnym. Jego monopol na świadczenie tych usług wynika z prawa własności sieci lub z prawa do zarządzania siecią, jak to ma miejsce w przypadku Spółki TP-KOM. W świetle powyższych ustaleń należy stwierdzić, iż *na ww. rynku Spółka TP-KOM zajmuje pozycję dominującą* w rozumieniu art. 4 pkt 9 ww. ustawy. Ustalenie to uzasadnia rozpatrywanie jego działań w aspekcie praktyk monopolistycznych określonych art. 8 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przepis **art. 8 ust.2 pkt 1** w/w ustawy zakazuje m.in. narzucania cen nadmiernie wygórowanych. Charakter ceny wygórowanej ma cena rażąco zawyżona w stosunku do wartości świadczenia. Przepis ten nie formułuje bliższych kryteriów odróżniających cenę nadmiernie wygórowaną od innych cen stosowanych w obrocie. Pomocne mogą być kryteria odwołujące się do rentowności, rozumianej jako stosunek kwoty zysku do kosztów własnych oraz kwoty zysku zawartej w cenie. W określeniu kryteriów dla tych ustaleń pomocne jest uwzględnienie orzecznictwa Sądu Antymonopolowego, zgodnie z którym w takich przypadkach zasadne jest odejście od analizy kosztowej, obciążonej w dużej mierze uwarunkowaniami subiektywnymi sprzedawcy, na rzecz bardziej obiektywnej analizy

porównawczej z cenami pobieranymi przez potencjalnych konkurentów działających na innych rynkach, w podobnych warunkach (por. wyroki Sądu Antymonopolowego: sygn. XVII Amr 23/92 – Wokanda 1993 r. nr 5; sygn. XVII Amr 35/92). Tym niemniej nie byłoby słuszne rezygnowanie z analizy kosztowej przedsiębiorcy, stąd dla ustalenia czy stosuje on ceny nadmiernie wygórowane należy, w miarę możliwości, analizować jego kalkulację kosztową jak i ceny stosowane na innych, porównywalnych rynkach (por. St. Gronowski „Ustawa antymonopolowa. Komentarz” Wyd. C.H. Beck, Warszawa 1999 r. str. 251-254).

Wykonywanie usług polegających na uzgadnianiu projektu przyłączy, wydawaniu warunków technicznych na ich budowę oraz odbioru technicznego zakończonych inwestycji wiąże się z ponoszeniem określonych kosztów. W przypadku wykonywania usługi uzgadniania projektu przyłącza oraz wydawania warunków technicznych na koszt ten składa się wykonywanie takich czynności jak: zapoznanie się z dokumentacją, analiza podkładów geodezyjnych pod kątem istniejącego uzbrojenia, sprawdzanie i analiza uzgodnień ujętych w dokumentacji projektowej, wykonywanie czynności biurowych. Odbiór techniczny przyłączy wiąże się z koniecznością sprawdzenia prawidłowości wykonania prac pod kątem zgodności z wydanymi warunkami oraz projektem, sprawdzenia jakości wykonanych prac w stanie odkrytym (odpowietrzenie, przepłukanie, próba szczelności), dojazdu do miejsca budowy, uaktualnieniem ewidencji sieci, w tym także geodezyjnej (karty 43, 44 akt).

W Spółce „TP-KOM” koszt wykonania każdej z tych usług, zgodnie z przedłożoną kalkulacją, wynosi 338,71 zł. Ustalając jego wysokość uwzględniono [usunięto]. Dla inwestorów budownictwa mieszkalnego przyjęto do stosowania cenę 45 zł + 22% VAT, co daje cenę 54,90 zł, dla budownictwa niemieszkalnego cenę 130 zł netto + VAT 22%, co daje cenę 158,60 zł (karta 26 akt). Takie same zasady i wielkości przyjęto w stosunku do usług wydawania warunków technicznych na budowę przyłączy oraz odbioru technicznego wykonanej inwestycji.

Dla zebrania materiałów porównawczych, ilustrujących wysokość cen stosowanych przez przedsiębiorców będących operatorami sieci wodno-kanalizacyjnej na innych rynkach, w ramach prowadzonego postępowania przeprowadzone zostało badanie rynku, które swoim zasięgiem w pierwszym etapie objęło teren Wielkopolski, w drugim etapie teren całego kraju. Gmina Tarnowo Podgórne położona jest w rejonie atrakcyjnym pod względem inwestycyjnym i znajduje się w krajowej czołówce jeśli chodzi o liczbę nowych inwestycji o charakterze przemysłowym. Bliskość dużej aglomeracji, jaką jest Poznań, oraz prospołeczna polityka władz gminy wpływa także na większą aktywność inwestycyjną w zakresie budownictwa mieszkaniowego na tym terenie. Okoliczności te oraz wielkość gminy Tarnowo Podgórne przesądziły o wyborze przedsiębiorców, którzy uznani zostali za potencjalnych konkurentów Spółki „TP-KOM”, lecz działają na innych rynkach. Z terenu województwa wielkopolskiego badaniami objętych zostało siedmiu operatorów sieci wodno-kanalizacyjnej. Wyniki tych badań zestawiono w tabeli nr 1:

Nazwa Przedsiębiorcy	1) cena uzgodnienia projektu przyłączy 2) koszt wykonania usługi	1) cena wydania warunków technicznych na budowę przyłączy 2) koszt wykonania usługi	1) cena odbioru technicznego przyłączy 2) koszt wykonania usługi
TP-KOM Sp. z o.o. Tarnowo Podgórne	1) 45 zł + VAT budownictwo mieszkalne 130 zł + VAT budownictwo niemieszkalne 2) 338, 71 zł (cena z VAT)	45 zł + VAT budownictwo mieszkalne 130 zł + VAT budownictwo niemieszkalne 2) 338, 71 zł (cena z VAT)	45 zł + VAT budownictwo mieszkalne 130 zł + VAT bud. niemieszkalne 2) 338, 71 zł (cena z VAT)
Przedsiębiorstwo Komunalne Sp.z o.o. Pniewy	Bez opłaty	1) 46,73 zł + VAT 2) j.w.	1) 56,08 zł + VAT 2) j.w.
PWiK Sp. z o.o. Konin	1) 14,52 zł + VAT 2) j.w.	1) 13,81 zł + VAT 2) j.w.	1) 64,31 zł + VAT 2) j.w.
MPECWiK Sp. z o.o. Środa Wlkp.	1) 30 zł + VAT 2) j.w.	1) 39 zł + VAT 2) j.w.	1) 31 zł + VAT 2) j.w.
PWiK Sp. z o.o. Września	Bez opłat	bez opłat	bez opłat
Zakład Komunalny Kostrzyn Wlkp.	bez opłaty	30 zł (cena z VAT) stawki ryczałtowe	60 zł (cena z VAT) stawki ryczałtowe
PWiK Sp. z o.o. Śrem	1) 40 zł + VAT 2) 44,55 zł	1) 40 zł + VAT 2) 44,55 zł	1) 120 zł + VAT 2) 126,41 zł
Wodociągi Kórnickie Sp. z o.o. Kórnik	1) 35 zł (cena z VAT) 2) 35,42 zł	1) 25 zł (cena z VAT) 2) 24,64 zł	1) 100 zł (cena z VAT) 2) 98,38 zł

Analiza danych zawartych w tabeli wskazuje, iż ceny pobierane przez operatorów sieci wodociągowo-kanalizacyjnej z tytułu uzgadniania projektów przyłączy oraz wydawania warunków technicznych na ich budowę są zróżnicowane, przy czym stawki zdecydowanie najwyższe stosuje Spółka TP-KOM. Zróżnicowanie cen wykonania ww. usług wynika z wysokości kosztów uwzględnianych w kalkulacjach cen wykonania tych usług, związane jest także z dofinansowywaniem budowy sieci przez gminy, co powoduje iż zdarzają się przypadki nie pobierania opłat z tytułu wykonywania tych usług (np. Września, Kostrzyn Wlkp.) lub opłaty ustalone zostają jako stawki ryczałtowe, a więc odbiegają od ponoszonych kosztów (Kostrzyn Wlkp.). Przedłożone kalkulacje cen pozwalają stwierdzić, iż w przypadku pozostałych badanych operatorów stosowane przez nich ceny tych dwóch rodzajów usług ustalone zostały na poziomie ponoszonych kosztów. Wyjątkiem jest Spółka TP-KOM, która stosuje ceny kilkakrotnie wyższe od stawek stosowanych przez pozostałych badanych przedsiębiorców, przy czym ceny te są zarazem niższe od podanego przez nią kosztu wykonania ww. usług. W przypadku wszystkich badanych przedsiębiorców zbliżoną wysokość mają natomiast ceny wykonania usługi odbioru technicznego wybudowanych przyłączy. Kształtują się one w granicach od 45 zł do 130 zł. W przedziale cen niższych znalazły się takie miasta jak: Konin, Środa Wlkp., Kostrzyn Wlkp., Pniewy, natomiast ceny o wysokości zbliżonej do ceny stosowanej przez Spółkę TP-KOM, pobierane są w Śremie oraz Kórniku.

Zestawienie cen stosowanych przez przedsiębiorców działających w innych rejonach Polski zawiera tabela nr 2:

Nazwa Przedsiębiorcy	1) cena uzgodnienia projektu przyłączy 2) koszt wykonania usługi	1) cena wydania warunków technicznych na budowę przyłącza 2) koszt wykonania usługi	1) cena odbioru technicznego przyłącza 2) koszt wykonania usługi
ZWiK Sp. z o.o. Kudowa	1) 40 zł + VAT 2) 40,08 zł	-	-
Z-d Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Szklarska Poręba	1) 23,95 zł + VAT 2) 23,95 zł	1) 23,95 zł + VAT 2) 23,95 zł	1) 46,05 zł + VAT + koszt dojazdu 2) 46,05 zł
Z-d Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Ziębice	1) 22,14 zł , 33,21 zł, 73,81 zł + VAT 2) j.w. ceny zróżnicowane w zależności od rodzaju obiektu,	1) 22,14 zł, 27,68 zł, 92,26 zł +VAT, 2) j.w.	1) 64,43 zł + VAT 2) j.w.
MZGKiM Karpacz	1) 41,08 zł + VAT 2) j.w.	1) 41,08 zł + VAT 2) j.w.	1) 33,38 zł + VAT 2) j.w.
MZK Polanica Zdrój	1) maks. 11,48 zł + VAT 2) j.w.	Bez opłat	1) 32,79 zł + VAT 2) j.w.
ZMPGK Sp. z o.o. Ustrzyki Dolne	Bez opłat	1) 25,52 zł + VAT 2) j.w.	Bez opłat
MZGK Szczawnica	1) 15 zł + VAT 2) j.w.	1) 25 zł + VAT 2) j.w.	1) 100 zł + VAT, 50 zł + VAT 2) j.w.
MZWik Sucha Beskidzka	Bez opłat	Bez opłat	1) 57,46 zł (cena brutto) 2) j.w.
Komunalny Związek Gmin Władysławowo	1) 49,30 zł, 147,90 zł (obiekty przemysłowe) 2) j.w.	1) 49,30 zł, 147,90 zł (obiekt przemysłowy), 2) j.w.	1) 123,25 zł (cena brutto) 2) j.w.
Pucka Gospodarka Komunalna Sp. z o.o. Puck	34 zł + VAT	34 zł + VAT	102 zł + VAT 68 zł + VAT (p. kanalizacyjne)
MPGK Sp. z o.o. Darłowo	Bez opłat	Bez opłat	27 zł + VAT
ZWiK Sp. z o.o. Warta	Bez opłat	Bez opłat	50 zł
ZGKiM Stryków	Bez opłat	70 zł	Bez opłat
PK Sp. z o.o. Wieluń	Bez opłat	53 zł + VAT	Bez opłat
MZUK Uniejów	Bez opłat	Bez opłat	50 zł + VAT
ZWiK Grodzisk Mazowiecki	35 zł	11 zł	135 zł
PWiK Sp. z o.o. Wołomin	45 zł	45 zł	180 zł
ZGK Konstancin-Jeziorna	69,34 zł	69,34 zł	145 zł

Uwagi zawarte w komentarzu do tabeli 1 odnoszą się również do cen stosowanych przez operatorów działających w innych rejonach Polski, w porównywalnych do Spółki TP-KOM warunkach. Na tle cen ujętych w tabeli pobierane w Tarnowie Podgórnym od inwestorów budownictwa niemieszkalnego ceny za wykonaną usługę uzgodnienia projektu przyłącza oraz wydania warunków technicznych na budowę przyłącza, są znacząco wyższe. Różnica w wysokości pobieranych cen jest w skrajnych przypadkach kilkakrotna (Wołomin, Grodzisk Mazowiecki, Puck, Kudowa, Szczawnica, Szklarska Poręba). Natomiast ceny wykonania usługi odbioru technicznego wybudowanego przyłącza są zbliżone, w zdecydowanej większości kształtują się na poziomie 100-140 zł. W przedziale tym mieszczą się również ceny pobierane przez Spółkę „TP-KOM”.

W ocenie Urzędu powyższe okoliczności pozwalają stwierdzić, że wysokość cen stosowanych przez Spółkę „TP-KOM” w odniesieniu do inwestorów budownictwa niemieszkalnego za wykonanie usługi uzgodnienia projektu przyłącza oraz wydania warunków technicznych na jego budowę, ma charakter cen nadmiernie wygórowanych. Poziom tych cen wynika bowiem z siły rynkowej tej Spółki, która działając w warunkach monopolu naturalnego i prawnego na rynku związanym z zaopatrzeniem w wodę i odbiorem ścieków na terenie gminy Tarnowo Podgórne oraz wykonywania usług o charakterze administracyjnym, a związanych z rozbudową sieci, nie spotyka się z konkurencją innego przedsiębiorcy. Argumentacja ta znajduje, zdaniem Urzędu, potwierdzenie w treści kalkulacji cen zgromadzonych w ramach niniejszego postępowania. Na koszt wykonania tych usług przede wszystkim składa się koszt pracy specjalisty. W zdecydowanej większości do kalkulacji ceny przyjęto stawkę roboczogodziny, stosowaną wobec specjalisty o wykształceniu wyższym technicznym, przy założeniu, że zapoznanie się z dokumentacją oraz rozpatrzenie wniosku zajmie mu przeciętnie od 1,5 do 3 godzin (np. Kórnik – karty akt 50-51, Środa Wlkp – kart akt 45, Pniewy – karty akt 43-44, Ziębice – karty akt 77-78, Szklarska Poręba – karty akt 74-75). W Spółce „TP-KOM” do kalkulacji przyjęto 6 roboczogodzin (karta akt 26). Również narzut kosztów wydziałowych, na tle kalkulacji innych operatorów, jest wysoki – 60%. Okoliczności te, w ocenie Urzędu, podważają wiarygodność przedłożonej przez „TP-KOM” kalkulacji, a tym samym pozwalają kwestionować wysokość cen stosowanych przez nią wobec inwestorów budownictwa niemieszkalnego za wykonanie usług uzgadniania projektów przyłączy oraz wydawania warunków technicznych na ich budowę.

Stąd stwierdzono, jak w punkcie I sentencji decyzji.

Nie znaleziono natomiast podstaw do zakwestionowania wysokości cen stosowanych przez TP-KOM za wykonanie usług odbioru technicznego wybudowanych przyłączy. Wykonanie tych usług wiąże się koniecznością poniesienia kosztów związanych z przeprowadzeniem szeregu prób, dojazdem do miejsca budowy, dokonaniem zmian w ewidencji sieci. Fakt ponoszenia tych kosztów znajduje odzwierciedlenie w poziomie stosowanych cen, których wysokość w odniesieniu do tej usługi wykazuje zbliżony poziom. Ceny stosowane w tym przypadku przez Spółkę „TP-KOM” nie odbiegają od cen stosowanych przez innych przedsiębiorców, którzy objęci zostali badaniem w ramach niniejszego postępowania.

Stąd orzeczono, jak w punkcie II sentencji decyzji.

Wnioskodawca zakwestionował także różnicowanie przez Spółkę „TP-KOM” cen wykonywania ww. usług, w wyniku którego Spółka ta pobiera znacznie wyższe stawki cen od inwestorów budownictwa niemieszkalnego.

Zgodnie z **art. 85 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów** Prezes Urzędu może odmówić, w drodze decyzji, wszczęcia postępowania antymonopolowego, jeżeli w sposób oczywisty z zawartych we wniosku oraz posiadanych informacji wynika, że nie naruszono przepisów tej ustawy.

W ocenie Urzędu różnicując wysokość kwestionowanych cen, Spółka „TP-KOM” nie narusza przepisów ww. ustawy. Jako zakazaną praktykę ograniczającą konkurencję ustawa ta, w art. 8 ust. 2 pkt 3, wymienia stosowanie w podobnych umowach z osobami trzecimi niejednorodnych warunków umów, w wyniku czego osoby te mają zróżnicowane warunki konkurencji. Spółka „TP-KOM” stosuje różne ceny wobec inwestorów budownictwa mieszkalnego i niemieszkalnego. Podmioty te nie konkurują ze sobą na płaszczyźnie gospodarczej, nie można więc stwierdzić, iż w wyniku stosowania zróżnicowanych cen Spółka „TP-KOM” stwarza obu grupom inwestorów zróżnicowane warunki konkurencji. Przepis ten nie ma więc zastosowania do tej sytuacji. Stąd uzasadnione było wydanie w tej sprawie, w punkcie III decyzji, orzeczenia o odmowie wszczęcia postępowania antymonopolowego.

Zgodnie z treścią **art. 101 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów** Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość od 1000 do 5.000.000 euro, jednak nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 8 ustawy. Zgodnie z art. 115 tej ustawy wartość euro podlega przeliczeniu na złote według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Prezesa NBP w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok nałożenia kary. Na dzień 31 grudnia 2001 r. przelicznik ten wynosił 3,5219 zł, stąd wysokość kary nałożonej na Spółkę „TP-KOM” wynosi po zaokrągleniu 3.522 zł (słownie: trzy tysiące pięćset dwadzieścia dwa zł).

Wymierzając karę w minimalnej, przewidzianej przepisami ustawy wysokości, Urząd uwzględnił przede wszystkim wynik finansowy Spółki, która rok 2001 zamknęła stratą. Urząd nie odstąpił jednakże od wymierzenia kary, uznając iż jej prewencyjny charakter będzie pozytywnie oddziaływać na politykę cenową tego operatora sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, który jako monopolista na rynku, w większym stopniu zwróci uwagę na interesy konsumentów.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z **art. 69 ust. 1** ww. ustawy, który nakłada na stronę przegrywającą sprawę obowiązek zwrotu drugiej stronie, na jej żądanie, kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Występując z wnioskiem o wszczęcie postępowania antymonopolowego Wnioskodawca zobowiązany został do uiszczenia części opłaty od wniosku, w wysokości 150 zł. Wobec treści niniejszej decyzji, Spółka „TP-KOM”, zobowiązana jest do zwrotu tej kwoty na rzecz Wnioskodawcy.

Od niniejszej decyzji przysługuje stronom odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Antymonopolowego, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony

Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia decyzji.

Karę pieniężną należy wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie NBO O/O Warszawa nr 51101010100078782231000000 w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się decyzji.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury w Poznaniu
Edward Stawicki

Otrzymują:

- 1) Tarnowska Gospodarka Komunalna
TP-KOM Sp. z o.o.
Zarząd Spółki
62-080 Tarnowo Podgórne, ul. Zachodnia 4
- 2) p. Wiesław Raulinajtys
„Raves. Eksport-Import”
60-533 Poznań, ul. Polna 20.